

Uchwalenie w dniu 9 czerwca 2011 roku nowej ustawy Prawo geologiczne i górnictwo pociąga za sobą konieczność wydania nowych aktów wykonawczych. Do rozpatrzenia na najbliższym posiedzeniu Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska trafił pakiet ośmiu rozporządzeń przygotowanych przez Wyższy Urząd Górniczy.

Są to:

- projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie określenia zlikwidowanych podziemnych zakładów górniczych, w wyrobiskach których do prowadzenia w nich robót stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – Prawo geologiczne i górnictwo. Jedną ze zmian przewidzianych nową ustawą jest objęcie rygorami Prawa geologicznego i górnictwa działalności wykraczającej poza wydobywanie kopalin, jednakże posługującej się takimi samymi lub zbliżonymi metodami. Dotyczy to w szczególności robót prowadzonych w wyrobiskach zlikwidowanych podziemnych zakładów górniczych w celach innych niż wydobywanie kopalin, w szczególności w celach turystycznych, leczniczych i rekreacyjnych. Wykaz podziemnych zakładów górniczych, do których ma mieć zastosowanie Prawo geologiczne i górnictwo ustalane jest w drodze rozporządzenia. Minister Środowiska proponuje, aby objął on trzy obiekty: kopalnię soli „Bochnia” w Bochni, kopalnię soli „Wieliczka” w Wieliczce oraz kopalnię węgla kamiennego „Guido” w Zabrze;
- projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górnictwa. Rozporządzenie to określa:
  - kwalifikacje zawodowe, które obowiązane są posiadać w szczególności: kierownik oraz zastępca kierownika ruchu zakładu górnictwa albo zakładu, kierownika oraz zastępcy kierownika działu ruchu, osoby w wyższym dozorcze ruchu w poszczególnych rodzajach czynnych albo zlikwidowanych zakładów górniczych, zakładów wykonujących roboty geologiczne i innych zakładach, w średnim i niższym dozorcze ruchu w poszczególnych rodzajach zakładów, mierniczy górnictwa, geolog górnictwa, geofizyk górnictwa w podziemnych zakładach górniczych, kierownictwo oraz specjaliści w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górnictwem oraz osoby wykonujące czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górnictwa,
  - wymagania dotyczące ustalania składów komisji egzaminacyjnej i zespołu egzaminacyjnego,
  - wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnej,
  - wzór świadectwa stwierdzenia kwalifikacji;
- projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie planów ruchu zakładów górniczych. W stosunku do obowiązującego stanu prawnego nastąpiło znaczące uproszczenie wzorów planów ruchu zakładów górniczych – w szczególności poprzez:
  - przyjęciu „jednoczesiowych” (tj. niepodzielonych na część podstawową i część szczegółową) planów ruchu oraz generalnemu zawężeniu ich treści do elementów „zatwierdzanych” (niepodlegających akceptacji w innym trybie),
  - przyjęciu, iż plan ruchu sporządza się na okres od 2 do 6 lat (albo na cały planowany okres prowadzenia ruchu, jeżeli jest on krótszy), w miejsce dotychczasowego trzyletniego okresu ważności części szczegółowej tego planu,
  - generalną rezygnację ze skomplikowanego systemu odesłań, a także wyłączeń i rozszerzeń co do treści planów ruchu, poprzez przygotowanie trzynastu (w miejsce dotychczasowych czterech) załączników do projektu, dostosowanych m.in. do rodzaju oraz metody

prowadzonej działalności;

- projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej. Projektowane rozporządzenie w większości przejmuje regulacje z dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 19 czerwca 2002 roku w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej;
- projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych. Projektowany akt zastąpi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 roku w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych. Co do meritum opiera się ono na starych rozwiązaniach ze zmianami wynikającymi w szczególności z:
  - przeniesienie obowiązku dokonywania zaliczeń z dyrektora okręgowego urzędu górnictwa na kierownika ruchu zakładu górnictwa,
  - modyfikacji katalogu zagrożeń naturalnych, które podlegają obowiązkowi klasyfikowania (pominięto zagrożenie działaniem pyłów szkodliwych dla zdrowia, a uwzględniono zagrożenie klimatyczne oraz zagrożenie osuwiskowe),
  - konieczności dostosowania do obecnych realiów przepisów dotyczących zagrożenia wyrzutami gazów i skał;
- projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie nazw, siedzib i właściwości miejscowej okręgowych urzędów górnictwa. W projekcie utrzymuje się aktualny stan prawny, zarówno w zakresie nazw i liczby okręgowych urzędów górnictwa (10, z siedzibami w: Gliwicach, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Krośnie, Lublinie, Poznaniu, Rybniku, Warszawie i Wrocławiu), jak i w zakresie ich właściwości miejscowej;
- projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie nadania pracownikom zatrudnionym w urzędach górnictwa, wykonującym czynności inspekcyjno-techniczne w zakładach górnictwa, uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. Zasadniczo nie są wprowadzane zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego – grzywiny w drodze mandatu karnego będą mogły być nakładane w szczególności za: niezawiadomienie właściwego organu nadzoru górnictwa o zamiarze przystąpienia do wykonywania robót geologicznych, niedopełnienie obowiązku przeszkolenia pracownika zakładu górnictwa w zakresie przepisów i wymagań bezpieczeństwa, dopuszczenie do wykonywania czynności wymagających szczególnych kwalifikacji w zakładzie górnictwa osoby, która takich kwalifikacji nie posiada, niedopełnienie ciążących na podmiocie obowiązków w zakresie sporządzania, aktualizowania i posiadania w zakładzie górnictwa wymaganej dokumentacji mierniczo-geologicznej oraz w zakresie bieżącego prowadzenia ewidencji zasobów złoża, niewykonanie określonych decyzji organu nadzoru górnictwa;
- projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń.